

Talepunkter

2. november 2017

Det talte ord gælder

Spørgsmål

Mener ministeren, i lyset af at køberne af statens aktier i Vestjysk Bank på få måneder har tjent et milliardbeløb, at det både principielt og tidsmæssigt var et klogt salg af statens aktiver, og kan ministeren dokumentere, at EU-Kommissionen var undervejs med en truende henvendelse i forhold til statens ejerskab i foråret da salget blev gennemført? Kunne en bevarelse af det statslige ejerskab af Vestjysk Bank have været et godt middel i forhold til sikring af en stabil kreditgivning i landdistrikterne?

Talepunkter

- Tak for invitationen til samråd.
- Jeg er fuldt bevidst om, at Pelle Dragsted ønsker, at Vestjysk Bank skal drives som en statsbank. Dette er jeg blevet opmærksom på med de 52 spørgsmål, som spørgeren allerede har stillet vedrørende banken.
- Jeg mener, at Vestjysk Bank skal drives i overensstemmelse med de gældende regler og som en økonomisk rentabel bank.
- Derfor er jeg faktisk meget glad for, at vi har fundet en løsning med nye investorer, som kan skyde frisk kapital ind i banken. Det gør det muligt, at Vestjysk Bank fremadrettet kan fortsætte som en stærk regional bank med fysisk tilstedeværelse i området. Det er både til gavn for lokalsamfundet og de aktionærer, som havde og har aktier i banken før og efter statens salg.
- Inden jeg adresserer de konkrete spørgsmål vil jeg gerne kort minde om baggrunden for statens ejerskab.

- Siden starten af finanskrisen i 2008 har et bredt flertal i folketinget bakket op omkring en række bankpakker. Forligskredsen bag bankpakkerne omfatter Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF. Formålet med bankpakkerne har været at sikre den finansielle og økonomiske stabilitet i Danmark.
- Samtidig med at bankpakkerne sikrede den finansielle og økonomiske stabilitet, har de givet et overskud på ca. 17 mia. kr. til staten.
- Statens ejerskab i Vestjysk Bank er en konsekvens af Kreditpakken i 2009, hvor banker kunne søge om et kapitalindskud fra staten i form af såkaldt hybrid kernekapital.
- En del af statens indskud af hybrid kernekapital er løbende blevet konverteret til aktier i Vestjysk Bank. I forbindelse med fusionen af Vestjysk Bank og Aarhus Lokalbanc i 2012 skød staten yderligere aktiekapital ind i banken. Staten opnåede som følge af dette en ejerandel på ca. 81 pct. i banken.
- Ved indgangen til 2017 kom banken i konflikt med Finanstilsynets kapitalkrav. For at gøre banken mere robust og bringe den solvensmæssige overdækning på niveau med tilsvarende banker havde banken brug for tilførsel af kapital.
- Banken havde således over en længere periode haft negativ eller meget svag indtjening. Det skyldes primært en stor eksponering over for især landbrugssektoren, som har været økonomisk udfordret.
- Skiftende regeringer har imidlertid siden starten af 2013 offentligt tilkendegivet, at staten ikke er den rigtige langsigtede ejer af Vestjysk Bank, og det har som følge heraf heller ikke været planen, at staten skulle tilføre yderligere kapital til banken end den, som banken allerede har modtaget.
- Det var samtidig både Kammeradvokatens og Finansministeriets vurdering, at det, bl.a. i lyset af den verserende statsstøttesag, ikke var muligt at opnå Kommissionens accept af, at staten som hoved-

aktionær skød ny kapital ind i banken og på den vis håndterede det presserende kapitalbehov som følge af Finanstilsynets krav.

- Denne vurdering og Kommissionens håndhævelse af statsstøtte-reglerne afspejler en generel enighed om, at erhvervet drives bedst på markedsøkonomiske vilkår.
- Der er en meget omfattende dokumentation af statens dialog med EU-Kommissionen tilgængelig på Kommissions hjemmeside. Det reflekterer, at det er en af de mest langvarende statsstøttesager, der har været gennemført.
- I 2012 godkendte EU-Kommissionen statens indskud af aktiekapital i Vestjysk Bank som midlertidig støtte. Det var under forudsætning af, at EU-Kommissionen skulle godkende bankens omstruktureringsplan.
- Siden 2012 har der været arbejdet med EU-Kommissionen for at opnå en endelig statsstøttegodkendelse efter reglerne om restruktureringsstøtte.
- I december 2015 åbnede EU-Kommissionen en formel undersøgelse af, om støtten, der blev ydet til banken i 2012, kunne endeligt godkendes.
- EU-Kommissionen gav i åbningskrivelsen i december 2015 udtryk for tvivl om, hvorvidt omstruktureringsplanen ville føre til en levedygtig bank, og om, hvorvidt konkurrenceforvridningerne var begrænset til det minimale.
- Uden en rekapitalisering af banken var det således Finansministeriets og Kammeradvokatens vurdering, at der var betydelig risiko for, at Kommissionen ville træffe en negativ afgørelse i den verserende statsstøttesag. Det ville få den konsekvens, at banken skulle tilbagebetale ulovligt modtaget statsstøtte, hvilket formentlig havde medført en lukning af banken.
- Løsningen med Nykredit og deres investorgruppe kom efter en omfattende og langvarig salgsproces.

- I 2013-2014 blev en række kreditinstitutter kontaktet. Enkelte heraf udtrykte interesse i Vestjysk Bank, men ingen afgav bud efter, at de havde gennemført en såkaldt due diligence, hvor der blev kigget nærmere på bankens udlån.
- Som følge af bankens fortsat svage kapital situation iværksattes i begyndelsen af 2016 en ny salgsproces. Her blev en række potentielle købere i form af pengeinstitutter og finansielle investorer kontaktet og due diligence gennemført. Denne proces endte ligeledes uden bud
- Uafhængigt af salgsforsøget i 2016 opstod der interesse fra Nykredit og en kreds af investorer, som tilbød at opkøbe statens aktiepost og samtidig skyde den nødvendige kapital ind i banken.
- Det var i en situation hvor EU-Kommissionen var på vej med en afgørelse, og det var nødvendigt med en kapitaltilførsel for at leve op til Finanstilsynets krav.
- Løsningen med Nykredit og deres investorgruppe muliggjorde en nødvendig styrkelse af kapitalgrundlaget og sikrede samtidig et fuldt statsligt exit fra banken.
- Efter Nykredit og deres investorgruppe afgav sit købstilbud var budet offentligt i fire uger med henblik på, at andre interesserede kunne få mulighed for at afgive et økonomisk mere attraktivt tilbud.
- Det forhold at vi ikke fik andre bud på statens aktiepost, viser mig, at vi gjorde det rigtige og jeg glæder mig over, at Vestjysk Bank fik stabile ejere, som kunne tilføre banken den nødvendige kapital, og at salget medvirkede til, at statsstøttesagen, der havde kørt siden 2012, kunne lukkes med et positivt resultat.
- Statens salg af sin aktiepost til investorgruppen havde flere fordele:
 - Som en del af aftalen sikredes en tilførsel af ca. 745 mio. kr. i egenkapital til Vestjysk Bank via en aktieemission.

- Investorkonsortiet forpligtede sig til at investere for ca. 200 mio. kr. i nyt hybridlån samt ca. 225 mio. kr. i nyt Tier 2 lån.
- Statens hybridlån på 288 mio. kr. blev indfriet til kurs 110.
- Samtidig traf Kommissionen en positiv afgørelse i statsstøttesagen i forlængelse af salget til Nykredit-konsortiet. I Kommissionens afgørelse fremgår det, at salget foregik på et fair, åbent og gennemsigtigt grundlag. Og Kommissionen konkluderede, at Danmark ikke ydede yderligere støtte til banken eller køberen gennem salget.
- Kursen på Vestjysk Bank aktien ligger i dag på i omegnen af 3 kr. pr. aktie. Det er den kurs, som en mindre privat investor må forventes at kunne handle aktien til.
- Nykredit og deres investorgruppe har imidlertid over 80 pct. af de samlede aktier i Vestjysk Bank, og omsætningen i aktien er lav. Et frasalg af en så stor aktiepost vil formentlig ikke kunne ske over kort tid til gældende dagskurs, men må forventes at ske over en længere periode og med en vis prisrisiko. Investorgruppen kan således ikke realisere en høj gevinst på kort sigt.
- Lad mig afslutningsvis forklare, hvor jeg er uenig med spørgeren.
- Spørgeren foreslår at Vestjysk Bank kunne være en statslig enhed, der sikrer stabil kreditgivning i landdistrikterne.
- Jeg mener ikke, at det er statens opgave at drive bankdrift. Og helt generelt har det været skiftende regeringers holdning, at staten *ikke* bør være langsigtet ejer i den finansielle sektor. Jeg noterer mig også, at spørgeren ikke er en del af den brede kreds, der tager ansvar for en løsning for Vestjysk Bank.
- For at opsummere: Banken havde brug for kapital. Staten kunne ikke levere denne. Nykredit og deres investorgruppe har været de eneste, der har afgivet bud på banken.

- Løsningen med Nykredit og deres investorgruppe muliggør, at Vestjysk bank kan fortsætte som en stærk regional bank til gavn for lokalområdet og de gamle aktionærer.
- Jeg glæder mig over, at Danmark nu er på den anden side af Finanskrisen, og dermed også kan afvikle de omfattende tiltag, der blev sat i værk for at afbøde konsekvenserne af krisen. Salget af Vestjysk Bank afspejler netop dette.
- Tak for ordet.